

BIZTONSÁGI ADATLAP

A magyar változat kiállításának kelte: 2007. 09. 28.

Dokumentum szám: 23-2914-2

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A TÁRSASÁG /VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

A készítmény neve: 3M^(TM)Espe^(TM) Adper^(TM) Easy One Vial
82000 Adper Easy One

Felhasználás: fogászati ragasztó
82000 Bevezető készlet, 82010 Utántöltő, 82030 Minta

Gyártó cég neve: 3M ESPE Dental Products
3M Center
St. Paul, Minnesota
55144-1000
1-800-364-3577 vagy (651) 737-6501

Importáló/forgalmazó cég neve:
3M HUNGÁRIA Kft.
1138 Budapest, Váci út 140.
Tel: 270-7777
Fax: 320-0951
Felelős személy neve: Csomor Marina

A magyarországi Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)
címe: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
éjjel-nappal hívható telefonszáma: 06 80 201199

2. A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

Besorolás a gyártó, az EU, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet szerint:

Xi

Irritatív

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 10 Kismértékben tűzveszélyes

R 36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Speciális veszélyek: A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Gőzei nehezebbek a levegőnél, a talajon tovaterjedhetnek, és hőforrástól belobbanhatnak.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

Az alább jelölt anyagok 10-15% vizes oldata

Megnevezés	CAS - szám	EINECS - szám	%	Veszély jel	R - mondat
2-Hidroxietil-2-metakrilát	868-77-9	212-782-2	15-25	Xi	36/38-43
(1-Metiletilidén)bisz[4,1-fenilénoksi(2-hidroxi-3,1-propándiil)] biszmetakrilát	1565-94-2	216-367-7	15-25	Xi	36/37/38
Etil-alkohol	64-17-5	200-578-6	10-15	F	11
Foszforsav - metakriloxihexil-észter	keverék	-	5-15	-	-
Szilánnal kezelt szilika	122334-95-6	-	8-12	-	-
1,6-Hexándiil-biszmetakrilát	6606-59-3	229-551-7	5-10	Xi	36/37/38
Akrilsav és itakoniksav kopolimer	25948-33-8	polimer	1-5	-	-
2-(Dimetilamino)etil-metakrilát	2867-47-2	220-688-8	1-5	Xn	21/22-36/38-43
DL-Bornan-2,3-dion	10373-78-1	233-814-1	1-3	-	-
Difenil(2,4,6-trimetilbenzoi) foszfin-oxid	75980-60-8	278-355-8	1-3	-	-

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK

Általános előírások: a sérültet friss levegőre kell vinni és bármilyen panasz, vagy tünet esetén orvossal kell konzultálni. Mutassuk meg az Adatlapot. Eszméletlen sérültnek soha ne adjunk be semmit szájon át.

- 4.1. Belégzést követően: vigyük a sérültet friss levegőre, szoros ruhadarabjait meglazítva fektessük le kényelmes testhelyzetbe. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz
- 4.2. Szembe jutás esetén: öblítsük ki a szemet - legalább 10-15 percen át - bő folyóvízzel, a szemhéjszélek széthúzása és a szemgolyó egyidejű mozgatása mellett. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz.
- 4.3. Bőrre jutáskor: vegyük le a szennyezett ruházatot és mossuk le a bőrt bő szappanos folyóvízzel. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz. Újrafelvétel előtt az elszennyeződött ruházatot mossuk ki és a cipőt tisztítsuk meg.
- 4.4. Lenyelés esetén: Ne hánytassuk, itassunk vele két pohár vizet. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

- 5.1. Oltóanyag: B osztályú oltószer: pl. por, CO₂
- 5.2. Tűz esetén keletkező veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂, irritáló gázok, gőzök.
- 5.3. Tűzoltáskor tűzálló védőruházat, védőkesztyű, védőlábbeli, védőszemüveg, izolációs légzésvédő használata szükséges.
- 5.4. Egyéb: a veszélyeztetett, zárt tartályokat vízpermettel hűtsük. A zárt palackokban hő hatására megnőhet a nyomás és felrobbanhatnak. Gőzei nehezebbek a levegőnél, a talajon tovaterjedhetnek, és hőforrástól belobbanhatnak.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN

A munkatérben csak a mentésben részt vevő, kijelölt személyek tartózkodhatnak. Távolítsuk el a védtelen, képzetlen személyeket a veszélyeztetett területről. Az összegyűjtést kvalifikált személy végezze.

- 6.1. Személyi védelem
Kerüljük a bőrrel és a szemmel való érintkezést. Ne lélegezzük be a keletkező gőzöket.

- 6.2. Kiömlés esetén
Szellőztessünk. Zárjunk el minden hő és szikraforrást. Nagyobb kiömlés esetén vagy zárt térben elszívásos szellőztetést alkalmazzunk, hogy diszpergáljuk vagy elszívjuk a gőzöket a jó ipari higiénia és biztonságtechnikai gyakorlatnak megfelelően.
Figyelmeztetés: egy motor szikraforrásként is működhet, és a tűzveszélyes gőzökkel, gázokkal tüzet, robbanást is okozhat! Nagyobb mennyiség kiömlése esetén kerítsük el gáttal, hogy ne jusson a csatornába.
A kiömlött anyagot itassuk fel (míg száraznak nem tűnik) nedvszívó, nem éghető szervesetlen anyaggal (pl. bentonit, vermiculit, univerzális megkötő anyag) majd gyűjtsük megfelelő zárt konténerbe. A konténer polietilénnel legyen bélelve.
Fedjük le de ne zárjuk le a tárolóedényt még 48 óráig Emlékeztetőül: adszorbens hozzákeverése nem jelenti a termékveszélyességének a megszűnését. (toxikusság, korrozivitás, tűzveszélyesség). Használhatunk vizes filmet képző oltóhabot. Az AFFF típusú hab használata javasolt. Szikrabiztos eszközöket használjunk. A maradékot oldószerrel tisztítsuk fel. Olvassuk el és tartsuk be az oldószer használatával kapcsolatos előírásokat.
Megsemmisítés: a hatásági előírások szerint.
- 6.3. Környezetvédelem
Ne engedjük a készítményt élővízbe, talajba és közcsonnába jutni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

- 7.1. Kezelés: Használat közben megfelelő szellőzést kell biztosítani. Ne érintkezzen a szemmel és a bőrrel, és ne lélegezzük be a gőzét. Ne legyen a közelben hő és szikraforrás. Óvakodjunk az elektrosztatikus feltöltődéstől. A használaton kívüli tárolóedényt tartsuk lezárva.
- 7.2. Tárolás: Eredeti zárt csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz helyen, élelmiszerektől elkülönítetten, hőtől, direkt napfénytől védve tárolandó.

8. AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

- 8.1. A munkavégzés feltételei:
Óvatos munkavégzéssel kerülni kell a készítmény bőrre, szembe jutását.
Munka közben enni, inni, étkezni, dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben folyóvízes kézmosás, a munka után folyóvízes, szappanos tisztálkodás szükséges.
- 8.2. Műszaki intézkedések:
Megfelelő hatásfokú szellőztetés szükséges
- 8.3. Munkahelyi levegőben megengedett határérték:
Etil-alkohol (CAS:64-17-5) ÁK érték: 1900 mg/m³ CK érték: 7600 mg/m³
- 8.4. Egyéni védelem
Légzésvédelem: elegendő szellőzés esetén légzésvédelem nem szükséges
Bőr- és testfelület: óvakodjunk az expozíciótól, védőruha
Kézvédelem: viseljünk védőkesztyűt Az akrilát áthatolhat a kesztyűn, ha az anyag érintkezik a kesztyűvel, vegyük le, alaposan mossunk kezet és húzzunk új kesztyűt
Szemvédelem: óvakodjunk a szemmel való érintkezéstől, szembejutás veszélye esetén megfelelő, jól illeszkedő védőszemüveget használjunk

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

Fizikai állapot:
- halmazállapot: viszkózus folyadék
- szag: jellegzetes
- szín: sárga
forráspont: $\geq 78\text{ }^{\circ}\text{C}$
lobbanáspont: $34\text{ }^{\circ}\text{C}$ (zárt téri)
sűrűség: 1-1,2 g/m³
gőznyomás: $\leq 15\text{ Hgmm}$

oldhatóság vízben: észrevehetően oldódik

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

Stabilitás: normál körülmények mellett stabil.

Veszélyes bomlástermékek: CO, CO₂, irritáló gázok, gőzök.

Veszélyes reakciók, kerülendő anyagok, körülmények: hő, hő- és szikraforrás, direkt napfény.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat. Tünetek: vörösödés, ödéma, fájdalom, könnyezés és homályos, ködös látás, viszketés, hólyagosodás, köhögés, orrfolyás, rekedtség stb.

Gőzeit nagy mennyiségben belélegezve központi idegrendszeri tünetek léphetnek fel: köztük fejfájás, szédülés, álmoság, inkoordináció, hányinger, lassú reakció idő, stb.

Lenyelve gyomor fájdalom, hányinger, hányás, hasmenés jelentkezhet.

12. ÖKOLÓGIAI ADATOK

A termékre vonatkozólag nem állnak rendelkezésre ökotoxikológiai adatok

Ne engedjük a készítményt élővízbe, vízfolyásokba és a talajba jutni.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

A termék maradékai kezelésére a vonatkozó rendeletben foglaltak az irányadók.

EWC kód: 08 04 09* (szerves oldószereket vagy más veszélyes anyagokat tartalmazó ragasztók, tömítőanyagok hulladékai)

Ellenőrzött étetéssel is megsemmisíthető (a gyártó ajánlása)

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

Nemzetközi közúti/vasúti szállítás (ADR/RID):

Áruosztály	3
UN szám:	UN1133
Helyes szállítási megnevezés:	RAGASZTÓK
Veszélyességi bárca:	3
Csomagolási csoport (PG):	III
Osztályozási kód:	F1

Belvízi szállítás (ADN):

Áruosztály	3	PG: III
Osztályozási kód:	F1	
UN szám:	UN1133	
Megfelelő elnevezés:	Adhesives	
Bárca:	3	

Tengeri szállítás (IMDG kódex)

Áruosztály: 3	UN-szám: 1133	PG: III
EmS:	F-E, S-D	
Helyes szállítási megnevezés:	Adhesives	
Veszélyességi bárca: 3		

Légi szállítás (ICAO/IATA):

Áruosztály: 3	UN/ID-szám: 1133	PG: III
PAX: 309	CAO: 310	
Helyes szállítási megnevezés:	Adhesives	

Veszélyességi bárca: 3

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1. Címkézésre vonatkozó előírások az EU szabályozás szerint:

Veszély jel és veszély szimbólum: **Xi, Irritatív**

A készítmény sajátos veszélyeire és kockázataira utaló R mondatok:

R 10 Kismértékben tűzveszélyes

R 36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

A készítmény biztonságos használatára utaló S mondatok:

S 23 A keletkezett gőzt/permetet nem szabad belélegezni

S 24/25 Kerülni kell a bőrrel való érintkezést és a szembejutást

S 26 Ha szembe kerül, bő vízzel azonnal ki kell mosni, és orvoshoz kell fordulni

S 28 Ha az anyag bőrre kerül, azonnal mossuk le a bőrt sok vízzel

S 37 Megfelelő védőkesztyűt kell viselni

S 51 Csak jól szellőztetett helyen használható

Veszélyt meghatározó komponensek a címkézéshez: 15-25% 2-Hidroxietil-2-metakrilát, 15-25% (1-Metiletilidén)bisz[4,1-fenilénoxi(2-hidrox-3,1-propándiil)] biszmetakrilát, 10-15% etil-alkohol, 5-10 % 1,6-Hexándiil-biszmetakrilát, 1-5% 2-(Dimetilamino)etil-metakrilát

15.2. A vonatkozó jogszabályok:

Munkavédelem: 1993.évi XCIII. törvény a munkavédelemről és rendeletei.

Veszélyes anyagok: Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH)

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és vonatkozó rendeletei,

A veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27) EüM. rendelet és módosítása a 33/2004. (V.26.) ESZCSM rendelet.

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról és módosítása.

Veszélyes hulladék: 98/2001.(VI.15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről,

16/2001.(VII.18.) KöM. rendelet a hulladékok jegyzékéről

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK

Csak foglalkozásszerű felhasználásra! Fogászatban.

A 2. és 3. pontban szereplő R-mondatok jelentése:

R11 Tűzveszélyes

R21/22 bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas

R36/38 Szem és bőrizgató hatású

R36/37/38 Szem és bőrizgató hatású, izgatja a légutakat

R43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

Készült: ez a biztonsági adatlap a rendelkezésre álló dokumentáció (gyártó által 2007.07.09.) készített biztonsági adatlap és egyéb dokumentumok), valamint a vonatkozó Európai Direktívák útmutatása alapján készült, és meggyőződésünk szerint az abban foglalt adattartalomnak megfelelő mértékig megfelel Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendelete (2006. december 18.)a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről,

engedélyeztetéséről és korlátozásáról (REACH), a kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosítása valamint a 44/2000 (XII.27.) EüM rendelet és módosítása a 33/2004 (V.26.) ESZCSM rendelet előírásainak. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállónak ismerjük, illetve hisszük. Ez nem jelent közvetlen vagy közvetett garanciát a termék minőségére, valamint arra vonatkozóan, hogy a biztonsági adatlapban foglalt minden információ, adat és ajánlás a felhasználás időpontjában maradéktalanul pontosnak és helytállónak bizonyul. A felhasználás konkrét adatai nem ismertek, így azokért a felelősség a felhasználót terheli. A mindenkor érvényes törvények, szabályok betartása a felhasználók részére kötelező. A felhasználó – a kockázatbecslés adatai alapján - saját felelősségére dönt az említett információk alkalmazásáról, az egészséget nem veszélyeztető munkavégzés feltételeinek kidolgozásáról és a termék felhasználásáról.